

רַב טוֹב לְבַיִת יִשְׂרָאֵל

עלון תורני שבועי על פרשת השבוע לכל המשפחה
המותאם במיוחד לנשים ולנערות

פרשת חקת תשע"ה ♦ קונטרס ג

בקונטרס זה תיקננו את טעויות הדפוס, חילקנו את המאמרים לפסקאות, פיסקנו את הקטעים, פתחנו את ראשי התיבות, השלמנו חצאי מילים, הוספנו מירכאות כפולות – "כזה" – להדגשת מה שנראה לנו כצריך, הוספנו מראה מקומות לתנ"ך ולדברי חז"ל, הוספנו ניקוד במקרה הצורך, כשהוזכר במאמר 'עייין שם' הבאנו את הקטע השייך להבנת העניין. להקלת הבנת המאמר שילבנו, בתוך המאמרים [בסוגריים] פֵּאֹר, ולמטה הערות

©

כל הזכויות שמורות

ליחדיו נמתיק סוד

ולשלמה גולדשטיין

עמנואל, ארץ ישראל

0527-613-201

העלון יוצא לאור ע"י

בנשיאות כ"ק האדמו"ר מליז'ענסק – רודניק שליט"א

המעוניינות לקבלו באימייל מדי שבוע ישלחו את פרטי האימייל שלהן

לאימייל: matokmedvash@gmail.com

ספר בת עין (בתוך הדיבור הראשון):

להבין [ענין החטא] איך טעה משה רבינו עליו השלום כל כך להכות הסלע, ולא לדבר אליו [כפי שנצטווה על ידי הקדוש ברוך הוא (במדבר כ, פסוקים ב – יג)].
הנה ידוע שעיקר בריאת העולם היתה בבחינת "חסד", פִּגְיִן דִּיתְקָרִי וכדי שִׁיקָרָה הקדוש ברוך הוא [רחום [שהיא מדת החסד] וכו'] (זוהר, פרשת פנחס, רעיא מהימנא, דף רנז עמוד ב), וכמאמר הכתוב: "עוֹלָם וָזֶסֶד יִבָּנֶה" (תהלים, פט, ג).
וְעַד לֹא בָּרָא עֲלָמָא בָּרָא תְּשׁוּבָה [ועד שלא ברא הקדוש ברוך הוא את העולם, ברא לפניו עניין התשובה] ^(א).

ומחויבים אנחנו להאמין בזה באמונה שלימה.
ועל ידי זה כי הוא רחום וחנון, ורוצה בתשובה, ומקבל שבים, נתחזק לשוב בתשובה שלימה לה', היינו לעזוב את בחינת מעשים ודיבורים שהמה לא לה', ולקבל עליו לקדש עצמו מהיום והלאה בכל האברים, ובפרט את הפה לשומרו שלא לדבר דיבורים אשר לא לה' המה, ומלאכול כל מאכל שיש בו ספק איסור, ולסתום את פיו מכל בחינה אשר לא לה' הוא.
כמאמר: "פֶּה סָתוּם, פֶּה פֶּתוּחַ" (מסכת שבת, דף קד עמוד א) ^(ב).
פירוש, כשיש לאדם "פֶּה סָתוּם" מלהשתמש בו לדברים אשר לא לה' המה, אז יהיה לו "פֶּתַח פֶּתוּחַ", שִׁפְתָּחוּ לוֹ השמים השפעה, שפע רב טוב וקדושה.

(א) כתב במדרש תנחומא (פרשת נשא, סימן יא):

"שִׁבְעָה דְּבָרִים נִבְרְאוּ עַד שֶׁלֹּא נִבְרָא הָעוֹלָם. אֵלֹהֵינוּ: כִּסֵּא הַכְּבוֹד, וְהַתְּוֹרָה, וּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וְאַבֹּת הָעוֹלָם, וְיִשְׂרָאֵל, וְשִׁמּוֹ שֶׁל מֹשִׁי, וְהַתְּשׁוּבָה".
(ב) זה לשון הגמרא שם:

"סִימָנֵי עֲשֵׂה בַּתְּוֹרָה וְקִנְיָה אוֹתָהּ. פ' בְּפִיפָה פ' פְּשׁוּטָה, פֶּה פֶּתוּחַ פֶּה סָתוּם".
כלומר, לפעמים יש לפתוח את פה ולדבר, ולפעמים יש לסתום את הפה.

וכל צְרופי אותיות שיצאו מפיו המהור, ימשיכו כל הטובות וישועות קדושות. כמאמר הכתוב: "אִמְרַת אֱלֹהֵי צְרוּפָה" וגו' [מִנֶּה הוּא לְזוֹסִים בּוֹ] (משלי ל, ה). רוצה לומר, שעל ידי צרופי אותיות של אמרי פיו הקדוש והמהור, ימשיך בחינת אלקות, בחינה קדושה כנ"ל, מבחינת "פֶּה פֶּתוּחַ" בחינת חֲכָמָה, שבו נקודת [הניקוד] פֶּתַח^ג.

אבל אם חלילה וחם יש לו תחילה פה פתוח לכל דברים גשמיים אשר לא לה' המה, אז נעשה "פה סתום", מהמשכת בחינה קדושה מלמעלה. רק על כל פנים לא יתיאש האדם החוטא, חלילה וחם, כי אם יאמין באמונה שלימה שהבורא ברוך הוא רוצה בתשובה וכו' כי רחום וחנון הוא. ואדרבה יאמין שאפילו בחינת נפילה שיש לו בעבודתו יתברך, הוא גם כן בחינת חסד, כדי להעלותו וכו' כדי שיוכנע לבבו מאוד, ויושפל בבחינת שפלות וענוה להיות בבחינת תול"ע [כמו שאמר דוד המלך (תהלים כב, ז): "וְאֶנְכִי תוֹלַעַת יָלָא אִישׁ"] לפני השם יתברך, ועל ידי זה ישוב אל ה' בלב שלם, ובוודאי יקבלו.

[כאן דילגנו על קטע שאינו שייך לביאור הפשוט]

ג) כתב בספר קהלת יעקב (ערך "פת"): "פֶּתַח, [שרש] נקודת פֶּתַח הוא בחכמה [כמו שאנו אומרים]: "בְּחִכְמָה פֹּתַח שְׁעָרִים" (תפלת ערבית, ברכה ראשונה לפני קריאת שמע). וכתב הזרע קודש [מאת הרב הקדוש איש אלקים מופת הדור רבינו נפתלי צבי הורוויץ] נשמתו בגבהי מרומים מראפשייץ" (פרשת בשלח, המשך דבור המתחיל: "ובני ישראל", דף סג עמוד א):

"בחינת חכמה [היא] רק נקודה, ובנקודה זו נכלל הכל.

כי מי שחכם בחכמה יכול לעשות מנקודה כל אות שירצה. ויכול להמשיך מנקודה זו השפעה לכל הזו"ה [שבעה י"ה]."

"בחינת נקודת פת"ח מורה על בחינת "חכמה", שהוא הפתח והשער הראשון להתחיל ולהשיג כנ"ל. שמי שהוא חכם בבחינת חכמה, יכול להמשיך משם הכל", עד כאן.

ומכל שכן הצדיקים גמורים ששומרים פיהם ולשונם בקדושה וטהרה, ולפעמים נופלים ממדרגתם [ואז אינם יכולים ליהדר כל כך], יאמינו בה' שבחינת חסד הוא. להעלותם לתשובה עילא [גבוהה] יותר, ויחזרו בתשובה על הנפילה, ונאז בוודאי] ימשיכו שפע רב על ידי צרופי אותיות שִׁינְאוּ מפיהם [ויתחזקו מאד בזה האמונה והבטחון בחסדי ה', כנ"ל].

וזה שאמר הכתוב: "וְדַבַּרְתֶּם אֶל הַסֵּלַע לְעִינֵיהֶם וְנָתַן מִיָּמִיו" (שם, פסוק ה). רוצה לומר, "סלע" [160] גימטריא פ"פ [160]. היינו, שעל ידי דיבור בלבד, שיהיה בבחינת פ"פ, "פה סתום פה פתוח" יתן מימיו, בחינת מים, בחינת חסד ורב טוב.

אמנם מחמת שמה' היתה זאת [כי השעה הייתה צריכה לכך], לכן פגם משה רבינו עליו השלום בבחינת פה, על ידי שאמר: "שִׁמְעוּ נָא הַבְּרִיּוֹת" (שם, פסוק י). רק שתיכף ומיד נזכר משה על זה [במה שאמר לישראל עם קדוש: "שִׁמְעוּ נָא הַבְּרִיּוֹת"], וחזר בתשובה שלימה לפניו יתברך.

ולכן מחמת שהאיש משה היה ענו מאוד ^(ז), לא האמין בעצמו שאיש כמוהו יוכל לפעול [על ידי] בחינת דבור בלבד, את בחינת "מים", בחינת חסד עליון, כי פגם בבחינת "פה סתום" כנ"ל, ולכן הכה את הסלע.

ועל זה הוכיחו הקדוש ברוך הוא: "על כל פנים היה לך לְהַקְדִּישֵׁנִי, ולהאמין בי שאני מקבל שבים. כי אתה תיכף ומיד אחר הפגם חזרת בתשובה בלב נשבר ונדכה, ותיכף קבלתי התשובה. והיה לך להתחזק במדת חסד, שבוודאי נתקן הפגם ותוכל להמשיך בחינת "מים", על ידי הפה שלך [כלומר, על ידי הדיבור שלך בלבד]".

(ד) כמו שנאמר: "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנִי מְאֹד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עָל פְּנֵי הָאָרֶץ" (במדבר יב, ג).

ספר בת עין [דרוש לפרשת פרה, בהוצאת ירושלים פרשת חקת]:

"זאת זקת התורה אשר צוה" וגומר [יהוה] לאמר דבר אל בני ישראל [ויקחו אליהם פרה] וגומר [אדמה תבימה אשר אין בה ביום אשר לא עלה עליה על] [במדבר יט, ב].

ונוכל לומר בדרך מוסר על דרך שאמר המגיד [מטשרנאביל] זללה"ה, שפרה אדומה מרמזת על בחינת תשובה. כי בחינת תשובה מכונה בשם: א"ם, שהיא קודמת לולד. כך התשובה היא קודמת לעולם. וכמו שאיתא [שכתוב]: ועד לא בראת עלמא בראת תשובה [ועד שלא ברא הקדוש ברוך הוא את העולם, ברא לפניו עניין התשובה] ^(א).

ועל פרה אדומה אמרו: "תבוא אמו" וכו' (מדרש תנחומא, פרשת חקת סימן ח) ^(ה). על בן מרמזת פרה אדומה על בחינות תשובה, עד כאן דבריו. וגם יש לומר, כי א"ם ^(ו) הוא מלשון: "עיקר", כמו שאיתא [שכתוב]: "יש אם למקרא" (מסכת פסחים, דף פו עמוד ב, ועוד. ובילקוט שמעוני).

כי עיקר בריאת העולם היה בשביל בחינת תשובה. כי התחלת התורה: "בראשית ברא אלהים" וגומר [את השמים ואת הארץ] (בראשית א, א). כי עיקר בריאת שמים וארץ היה בשביל בחינת "ראשית", בחינת "תשובה". כי כשאדם עושה תשובה הוא בבחינת ראשית והתחלה, כקטן שנולד דמי [נדמה]. כמו שכתוב: "אני היום ילדתיך" (תהלים ב, ז). והנה עיקר בחינת תשובה הוא להיות בבחינת "לב נשבר", להיות חטאיו נגדו תמיד, ולזכור כל מה שפגם בעונותיו, ולהתחרט עליהם.

(ה) זה לשון המדרש תנחומא:

"משל למה הדבר דומה. לבן שפחה שטנף פלטרין [ארמון] של מלך.

אמר המלך: 'תבוא אמו ותקנה את הצואה'.

כך אמר הקדוש ברוך הוא: 'תבא פרה ותכפר על מעשה העגל', עד כאן.

אמנם אף על פי כן צריך להיות בחינת התחזקות, ולבטוח בבורא עולמים
ברוך שמו, שהוא: "רִזְזוּם וְזִזְנוֹן אֶרֶץ אֲפִים וְרֵב זֶסֶד" (שמות לד, ו) "נִשְׂא עֹון"
(שם, פסוק ז) שבוודאי ימחול לו. כי לא לְמַנְנָא אֶתְקָרִי [להגם נקרא]: "רִזְזוּם וְזִזְנוֹן",
וצריך להתחזק את עצמו בעבודתו יתברך. ולא להיות בזה בבחינת שפלות.

ושם בהמשך:

והנה עתה בעונותינו הרבים אשר חרב בית המקדש ואין לנו בחינת
עבודה [בבית המקדש], על כן בחינת תענית הוא במקום עבודה, שהוא ענוי נפש,
שלא לאכול רק הצריך לקיום נפשו בלבד. ולהרחיק את עצמו ממותרות וְלִכְוֹף
פְּאִגְמוֹן ראשו⁽¹⁾, ואז הוא בחינת "צום".

(1) "הִלְכָּךְ פְּאִגְמוֹן רֹאשׁוֹ" (ישעיה נח, ה). רש"י פירש: "אגמון הוא כמין מחט כפוף [חכה]
וצדין בו דגים". המצודות ציון פירש (שם, יט, טו): "ואגמון הוא צמח רך".

לעילוי נשמת החזן ר' יעקב משה בן ר' שלום פנחס הי"ד ת.נ.צ.ב.ה.

לרפואת מרת לאה בת דבורה

ולרפואת יהושע בן לאה בתוך שאר חולי ישראל

ספר בת עין [דרוש לפרשת פרה, בהוצאת ירושלים פרישת חקת]:

או יאמר, "זאת זקת התורה אשר צוה יהוה לאמר" וגומר [דבר אל בני ישראל] "ויקחו אליה פרה אדמה תמימה" וגומר [אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה על] [במדבר יט, ב].

הנה הקשה המגיד [מטשנאביל] זללה"ה, למה נקראת זאת המצוה "חקקה", הלא יש לה טעם כמאמר חכמינו ז"ל: "תבא אמו ותקנה מעשה בנה" (ז). והשיב הוא זללה"ה, שהתשובה על העון בעצמה היא בחינת "חקקה" בלא טעם. כי שורש הדין נותן [שמי שחטא ימות. רק שהוא יתברך מלא רחמים, וחפץ חסד הוא, והקדים התשובה. וזה היה עיקר בריאת העולם, בגין דיתקרי רחום בגין דיתקרי חנון [כנ"ל בדבור הראשון]. וזה הוא בחינת "חוקה". ועבור זה נקראת תשובה: "אימא עלאה" [אמא עליונה] בכתבי האר"י זללה"ה. כי כמו שהאם היא סבה להולדת הולד, וקודמת במציאות, כך בחינת התשובה היא סבה לקיום העולם, והיא בחינה קודמת להעולם כידוע (ז).

(ז) ספר עין חיים (שער יד פרק ח): "ויבינה נקראת: 'אם' וכו'." "לכן נקרא 'אם' אמא עלאה".

ספר בת עין [דרוש לפרשת פרה, בהוצאת ירושלים פרשת חקת]:

"דִּבֶּר אֵל" וגומר ["בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְוֹזוּ אֵלָיו פָּרָה אֲדָמָה תִּמְיָמָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוֹם אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עֹל"] (במדבר יט, ב).

ויש לדקדק: הלא הדבור היה אל משה ואל אהרן, וְהָיָה לִי לְמִכְתָּב וַיְהִי לוֹ לְכַתּוּב: "דברו" בלשון רבים. גם לכתוב: "אליכם", לשון רבים, לא לשון יחיד. גם להבין תיבת: "לאמר".

ולפרש זה על דרך המוסר.

הנה ידוע מאמר חכמינו ז"ל: "כָּל מֶה שֶׁנִּבְרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָמוֹ לֹא בָּרָא אֱלֹה לְכְבוֹדוֹ" (מדרש רבה, שמות פרשה יז). ואמרו רבותינו ז"ל: "אֲסוּר לְהַנּוֹת מִהָעוֹלָם הַזֶּה בְּלֹא בִּרְכָה" (מסכת ברכות דף לה עמוד א. בזוהר, ויקרא דף מד עמוד ב ובמדרשים). כי בכל דבר נברא יש חיות רוחני קדושה, בחינת אותיות רוחניים, צרופי אותיות אשר בו נברא, והוא המקיימם ומהווה אותם תמיד לכבודו לצורך גבוה, לכן כאשר בא להנות מאיזה דבר נברא יברך תחילה, כדי שיזכור בהחיות הרוחני אשר בו, ושלא נברא אלא לכבודו, שיהיה נעשה בו צורך קדושה.

כגון: דבר מאכל, יאכל אותו לצורך גבוה, היינו [שתהיה כוונתו] שעל ידי אכילה זו יתחזק גופו ושכלו לעבודת הבורא ברוך הוא לתורה ותפלה.

וכן בכל דבר הנאה מאיזה דבר נברא בוודאי יש בו צורך גבוה, וצריכים לכוון בַּהֲנִייתו [כשנהנה ממנו] להעלותו לקדושה.

וכל זה ישים אל לבו בשעת הברכה עובר להנייתו [קודם להנאתו], ולא יסיח דעתו מכל זה כל משך זמן אכילתו והנייתו לכוון בלתי לה', ולא למלאות תאוותו ולמלא כריסו כדי שלא יבא, חלילה וחם, לבחינת: "פֶּן תֹּאכַל וְשִׂבְעָתָהּ" (דברים ח, יב) "וְיָרַם לְבַבְךָ וְשִׁכְזָתָהּ" וגומר ["אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמוֹצִיֶּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֶבְרִים"] (שם, פסוק יד).

ויען שרצה הקדוש ברוך הוא לזכות אותם [את ישראל], ושיהיה להם כח לקדש עצמם באכילה ושתיה ושאר הנאות כנ"ל, לפיכך הזהיר לנו לקדש כל דבר ולהכניס בו בחינה קדושה.

כגון: בתבואה, לעשות בהם תחילה מצות תרומות ומעשרות, וחלה לכהנים וללויים ולעניים, וכן בשאר כל דברים, לעשות בהם איזה מצוה בכדי שיתפוס בהם בחינת קדושה.

וגם בזמן הזה, שבעונותינו הרבים בטלו תרומות ומעשרות, ינתן מהמאכל בתחילה צדקה לעניים, בכדי שיעשה בו מצוה ויכנס בו בחינה קדושה. וגם קודם האכילה לברך עליו. ובזה יוכל אחר כך לאכלו בקדושה, שלא יטמטם את לבו, חלילה וחס, לבא לבחינת: "וְיָרֶם לְבָבְךָ וְשִׁכְזֹתָ" וגומר [כנ"ל].

ויהיה התורה והמצות חקוקים על לוח לבו, לבלתי ישכחם אפילו רגע. וזהו סמיכות פרשת חקת אחר ענין תרומות ומעשרות. כי אחר שהזהיר ה' לקדש התבואה בתרומה ומעשרות לכהנים ולויים, כדי להכניס בהתבואה בחינת קדושה כנ"ל, אמר הכתוב: "וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אֶהֱרֹן לֵאמֹר" (במדבר יט, א). פירוש כל ענין התרומות ומעשרות אשר דבר ה' ליתן למשה ולאהרן, היינו לכהנים ולויים, הוא בשביל: לאמ"ר, אותיות: ל"א ר"ם. פירוש, שלא יבא לבחינת "וְיָרֶם לְבָבְךָ וְשִׁכְזֹתָ" וגו', כנ"ל.

גם שלא יבא לבחינת: מ"ר, בחינת "תמורה", מלשון: "הָאִמֶּר יָמִיר" (ויקרא כז, י) ^(ח), לשון חילוף. שלא יחליף ולא ימיר בחינה קדושה לבחינה גשמיות, חלילה וחס, וזהו מרומז במלת לֵאמֹר, אותיות ל"א מ"ר כנ"ל, כי על ידי שאוכל המאכל בתאוה גשמיות, ובא לבחינת: "וְיָרֶם לְבָבְךָ", ממיר ומחליף תענוג רוחני נצחי בתענוג גשמי עובר כנ"ל.

(ח) זה לשון הפסוק: "לֹא יִזְלִיכֶנּוּ וְלֹא יָמִיר אֹתוֹ טוֹב בָּרַע אוֹ רַע בְּטוֹב וְאִם הָאִמֶּר יָמִיר בְּהִמָּה בְּבְהֵמָה וְהָיָה הוּא וְתַמּוּרְתוֹ יִהְיֶה קָדָשׁ".

ומסיים הכתוב: "וַיִּקְוּוּ אֵלָיךָ פָּרָה אֲדָמָה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוֹם
אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ ע"ל" וגומר [וַיִּנְתְּתֶם אֹתָהּ אֶל אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְהוֹצִיא אֹתָהּ
אֶל מוֹזוּיָן לַמִּזְבֵּחַ] (שם פסוק ג).

פירוש, פרה אדומה שמעשיה בחוץ, מרמז לבחינת אכילה, שמעשיה
רשות, בבחינת "חוץ". כי מצות מעשיות נקראים בחינת "קרבן פנימי",
שמעשיה בפנים, בבחינת: "פנימי". ובחינת מאכל ומשתה, שהוא רשות,
נקראים: בחינת "פרה אדומה", שמעשיה בחוץ, בבחינת רשות.
ועל זה אמר הכתוב, כאשר תקח אותה בחינה לאכילה, תדקדק שלא יהיה
בו מום, היינו שלא יהיה בהמאכל שום חשש איסור, חלילה וחם.

"אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ ע"ל". פירוש, מלת ע"ל הוא ראשי תיבות של ע"ן
ל"ב. על פי מאמר חכמינו ז"ל: "עֵינָא וְלָבָא תִּירֵי סְרִסְרֵי עֵבִירָה נִנְהוּ" [עיין ולב
שני מתווכי עבירה הם (ילקוט שמעוני, דברים פרק ו סימן תתלו. ומדרש רבה, במדבר פרשה י
(1)) וכן בזהר]. פירוש, שעל ידי שיקדש את עצמו באכילה ושתייה כנ"ל, לא
יתקלקל בחינת ע"ן ל"ב, ויהיה בקדושה ובטהרה כנ"ל, שנוכה לזה כן יהי רצון
אמן.

מקורות הקונטרס:

בת עין – "זה ספר תולדות א"ד"ם • שנשאר מהרב המאור הגדול החרף הגאון
האלקן, בן קדושים, נר ישראל, עליו השלום, פטיש החזק המפורסם, חכם ועניו כבוד קדושת
שם תורתו מרנא ורבנא מורינו הרב אברהם דוב מאווריטש זצ"ל נשמתו בגבהי
מרומים, ראש אב בית דין דקהילת קודש זיטאמיר ושאר קהילות. ומנוחתו כבוד מן י"ב
בסלו שנת תר"א לפרט קטן, ב"ק צפת תבנה ותכונן במהרה בימינו אמן".

זיטאמיר – תרכ"ט. [חלק מהערות בגיליון זה הן לפי הוצאת ירושלים – תשי"ט].

קהלת יעקב – "איש צדיק וקדוש. הרב הגאון האמיתי איש אלקים קדוש ה' מכובד.
קדושת שמו מורינו הרב רבי יעקב צבי יאליש זצוקלה"ה. בעל מחבר ספר מלא
הרועים". לעמבערג – תר"ל.

המעוניינים לארגן שיעור או סדנא שתועבר על ידי
כ"ק האדמו"ר מליז'ענסק – רודניק שליט"א
תלמידו, ומי שנתגדל בביתו, של
המקובל האלקי הרב הצדיק רבי דניאל פריש זצוקללה"ה
זיע"א

מחבר הפירוש הנפלא מתוק מדבש
על זֶהַר הקדוש, זֶהַר חדש, תקוני הַזֶּהַר, השמטות הַזֶּהַר,
שער הגלגולים, אוצרות חיים ועוד
והוסמך על ידו לְלַמֵּד זֶהַר הקדוש עם פירושו.
וכן המעוניינים להקדיש שיעור לעילוי נשמת יקירם,
או המעוניינים לעזור כספית בהדפסת הקונטרסים וספרים, אפשר לעילוי
נשמה

מתבקשים לפנות למלפון: 0527-613-201
או לאימייל: matokmedvash@gmail.com

